

EL MARXISME I LA INSURRECCIÓ

V.I. Lenin

13-14 (26-27) de setembre de 1917

(Carta al Comitè Central del POSDR)

www.marx2mao.net

Entre les més malignes i tal vegada més difoses tergiversacions del marxisme pels partits "socialistes" dominants, s'hi troba la mentida oportunista de que la preparació de la insurrecció, i en general, considerar la insurrecció com un art, és "blanquisme".

Bernstein, dirigent de l'oportunisme, ja es va guanyar una trista celebritat acusant al marxisme de blanquisme, i, en realitat, amb la seva cridòria sobre el blanquisme, els oportunistes d'avui no renoven ni "enriqueixen" en el més mínim les "idees" de Bernstein.

Acusar als marxistes de blanquisme, perquè conceben la insurrecció com un art! És possible una més flagrant distorsió de la veritat, quan cap marxista nega que fou el propi Marx qui es pronuncià de la manera més concreta, més clara i més irrefutable sobre aquest problema dient precisament que la insurrecció és un art, que s'ha de tractar-la com a tal art, que és necessari conquerir un primer triomf i seguir després avançant de triomf en triomf, sense interrompre la ofensiva contra l'enemic, aprofitant-se de la seva confusió, etc, etc?

Per a poder triomfar, la insurrecció ha de recolzar-se no en una conjuració, no en un partit, sinó en la classe més avançada. Això en primer lloc. La insurrecció ha de recolzar-se en l'auge revolucionari del poble. Això en segon lloc. La insurrecció ha de recolzar-se en aquell moment de viratge en la història de la revolució ascensional en què l'activitat de l'avantguarda del poble sigui major, en què majors siguin les vacil·lacions en les files dels enemics i en les files dels amics dèbils, a mitges, indecisos, de la revolució. Això en tercer lloc. Aquestes tres condicions, prèvies al plantejament del problema de la insurrecció, són les que precisament diferencien el marxisme del blanquisme.

Però, si es donen aquestes condicions, negar-se a tractar la insurrecció com un art equival a traïr el marxisme i a traïr la revolució.

Per a demostrar que el moment actual és precisament el moment en què el Partit està obligat a reconèixer que la insurrecció ha estat posada a l'ordre del dia per la marxa objectiva dels esdeveniments i que la insurrecció ha de ser considerada com un art, per demostrar-ho, potser sigui el millor utilitzar el mètode comparatiu i traçar un paral·lel entre les jornades del 3 i 4 de juliol [2] i les de setembre.

El 3 i 4 de juliol es podia, sense faltat a la veritat, plantejar el problema així: lo just era prendre el Poder, doncs, de no fer-ho, els enemics ens acusaran igualment d'insurrectes i ens tractaran com a tals. Però d'aquí no se'n podia treure la conclusió de que hagués estat convenient prendre el Poder aleshores,

doncs a la saó no existien les condicions objectives necessàries perquè la insurrecció pogués triomfar.

1) Encara no teníem amb nosaltres a la classe que és l'avantguarda de la revolució.

Encara no comptàvem amb la majoria dels obrers i soldats de les capitals. Avui ja tenim la majoria en ambdós Soviets [3]. És fruit, sols de la història de juliol i agost, de l'experiència de les "represàlies" contra els bolxevics i de l'experiència de la kornilovada.

2) Aleshores no existia un ascens revolucionari de tot el poble. Avui existeix, després de la kornilovada. Així ho demostra l'estat de les províncies i la presa del Poder pels Soviets en molts llocs.

3) Aleshores, les vacil·lacions encara no havien cobrat proporcions de serio abast polític general en les files dels nostres enemics i en les de la petita burgesia indecisa. Avui, aquestes vacil·lacions són gegantines: el nostre principal enemic, l'imperialisme de l'Entesa i l'imperialisme mundial (ja que els "aliats" es troben al cap d'aquest) comencen a vacil·lar entre la guerra fins el triomf final i una pau separada dirigida contra Rússia. I els nostres demòcrates petitburgesos, que ja han perdut, evidentment, la majoria en el poble, vacil·len també d'una manera extraordinària, havent renunciat al bloc, és a dir, a la coalició amb els kadets.

4) Per això, en els dies 3 i 4 de juliol, la insurrecció hauria estat un error: no hauríem pogut mantenir-nos en el Poder ni física ni políticament. No hauríem pogut mantenir-nos físicament, doncs tot i que per moments teníem a Petersburg a les nostres mans, els nostres obrers i soldats aleshores no estaven disposats a batre's i a morir per Petersburg: encara els faltava "l'acarnissament", l'odi bullent tant contra els Kerenski, com contra els Tsereteli i els Chernov. Els nostres homes encara no estaven temperats per les persecucions contra els bolxevics, en que participaren els eseristes i menxevics.

Políticament, els dies 3 i 4 de juliol no hauríem pogut sostenir-nos en el Poder, doncs, abans de la kornilovada, l'exèrcit i les províncies podien marxar i haurien marxat sobre Petersburg.

Avui, el panorama és completament diferent.

Avui, tenim amb nosaltres la majoria de la classe que és l'avantguarda de la revolució, l'avantguarda del poble, la classe capaç d'arrossegar darrere de sí a les masses.

Tenim amb nosaltres a la majoria del poble, doncs la dimissió de Chernov no és, ni molt menys, l'únic indicatiu, però sí el més clar i el més palpable, de que els camperols no obtindran la terra del bloc dels eseristes (ni dels propis eseristes), i aquest és el quid del caràcter popular de la revolució.

Estem en la situació avantatjosa d'un partit que sap fermament quin és el seu camí enmig de les més inaudites vacil·lacions, tant de tot l'imperialisme com de tot el bloc dels menxevics i eseristes.

El nostre triomf és segur, doncs el poble ja està al límit de la desesperació i nosaltres assenyallem al poble sencer la veritable sortida: li hem demostrat, "en els dies de la kornilovada", el valor de la nostra direcció i, després, hem proposat una transacció als bloquistes, transacció que aquests han rebutjat sense que per això hagin acabat les seves vacil·lacions.

Seria el més gran dels errors creure que la transició proposada per nosaltres, no ha estat rebutjada encara, que la Conferència Democràtica [4] encara pot acceptar-la. La transacció era una oferta feta de partit a partits. No podia fer-se d'una altre manera. Els partits la rebutjaren. La Conferència Democràtica és sols una conferència, i res més. No s'ha d'oblidar una cosa: la majoria del poble revolucionari, els camperols pobres, irritats, no tenen representació en ella. Tractant-se d'una conferència de la minoria del poble; no s'ha d'oblidar aquesta veritat evident. Seria el més gran dels errors, el major dels cretinismes parlamentaris, que nosaltres consideréssim la Conferència Democràtica com un parlament, doncs encara suposant que s'hagués proclamat parlament permanent i sobirà de la revolució, igualment no resoldria res: la solució està fora d'ella, està en els barris obrers de Petersburg i de Moscou.

Comptem amb totes les premisses objectives per una insurrecció triomfant. Comptem amb els excepcionals avantatges d'una situació en que sols el nostre triomf en la insurrecció posarà fi a unes vacil·lacions que esgoten al poble i que són la cosa més penosa del món; en que sols el nostre triomf en la insurrecció donarà immediatament la terra als camperols; en que sols el nostre triomf en la insurrecció farà fracassar totes aquestes maniobres de pau per separat, dirigides contra la revolució, i les farà fracassar mitjançant la oferta franca d'una pau més completa, més justa i més propera, una pau en benefici de la revolució.

Per últim, el nostre Partit és l'únic que, si triomfa la insurrecció, pot salvar a Petersburg, doncs si la nostra oferta de pau és rebutjada i no se'ns concedeix ni tan sols un armistici, ens convertirem en "defensistes", ens posarem al capdamunt dels partits de guerra, ens convertirem en el partit "de guerra" més acarnissat de tots els partits i lliurarem una guerra veritablement revolucionària. Desposseïrem als capitalistes de tot el pa i de totes les botes. No els deixarem més que les engrunes i els calçarem amb espartenyas. I enviarem al front tot el pa i tot el calçat.

I així, salvarem a Petersburg.

A Rússia, encara són immensament grans els recursos tant materials com morals amb que comptaria una guerra veritablement revolucionària: hi ha un 99 per cent de probabilitats de que els alemanys ens concediran, almenys, un armistici. I, en les condicions actuals, obtenir un armistici equival ja a triomfar sobre el món sencer.

Després d'haver reconegut l'absoluta necessitat de la insurrecció dels obrers de Petersburg i de Moscou per salvar la revolució i per salvar a Rússia d'un repartiment "separat" pels imperialistes d'ambdues coalicions, hem de: primer, adaptar la nostra tàctica política en la Conferència Democràtica a les condicions de la insurrecció creixent; segon, hem de demostrar que no sols de paraula acceptem la idea de Marx de que és necessari considerar la insurrecció com un art.

Immediatament hem d'unir a la Conferència Democràtica la minoria bolxevic, sense preocupar-nos del nombre ni deixar-nos portar pel temor de que els vacil·lants continuïn en el camp dels vacil·lants; allí, són més útils a la causa de la revolució que en el camp dels lluitadors fermes i decidits.

Hem de redactar una breu declaració dels bolxevics, subratllant amb energia la inoportunitat dels llargs discursos i la inoportunitat dels "discursos" en general, la necessitat de procedir a una acció immediata per salvar la revolució, l'absoluta necessitat de trencar totalment amb la burgesia, de destituir íntegrament l'actual govern, de trencar d'una manera absoluta amb els imperialistes anglo-francesos, que estan preparant el repartiment "separat" de Rússia, la necessitat del pas immediat de tot el Poder a mans de la democràcia revolucionària, amb el proletariat revolucionari al capdamunt.

La nostra declaració haurà de formular aquesta conclusió de la forma més breu i concisa i d'acord amb els projectes programàtics: pau als pobles, terra als camperols, confiscació dels guanys escandalosos, posar fi a l'escandalós sabotatge de la producció pels capitalistes.

Quant més breu i concisa sigui la declaració, millor. En ella han d'assenyalar-se clarament dos punts d'extraordinària importància: el poble està esgotat per tantes vacil·lacions, que està fart de la indecisió dels eseristes i menxevics; i que nosaltres trenquem definitivament amb aquests partits perquè han traït a la revolució.

Una cosa més: l'oferta immediata d'una pau sense annexions, la immediata ruptura amb els imperialistes aliats, amb tots els imperialistes, o bé obtindrem de seguida un armistici, o bé el pas de tot el proletariat revolucionari a la posició de la defensa, i tota la democràcia revolucionària, dirigida per ell, donarà inici a una guerra veritablement justa, veritablement revolucionària.

Després de donar lectura a aquesta declaració i de reclamar resolucions i no paraules, accions i no resolucions escrites, hem de llançar tot el nostre grup a les fàbriques i als quarters: allí està el seu lloc, allí està el pols de la vida, allí està la font de salvació de la nostra revolució i allí està el motor de la Conferència Democràtica.

Allí hem d'exposar, en discursos fogosos i apassionats, el nostre programa i plantejar el problema així: o l'acceptació íntegra del programa per la

Conferència, o la insurrecció. No hi ha terme mig. No és possible esperar. La revolució s'enfonsa.

Si plantegem el problema d'aquesta manera i concentrem tot el nostre grup en les fàbriques i els quarters, estarem en condicions de determinar el moment just per iniciar la insurrecció.

I per enfocar la insurrecció a l'estil marxista, és a dir, com un art, hem de, al mateix temps, sense perdre un minut, organitzar un Estat Major dels destacaments de la insurrecció, distribuir les forces, enviar els regiments de confiança als contra els punts més importants, rodejar el Teatre d'Alexandre i ocupar la Fortalesa de Pere i Pau, arrestar l'Estat Major i el govern, enviar contra els cadets militars i contra la "divisió salvatge", aquelles tropes disposades a morir abans de deixar que l'enemic s'obri pas cap als centres de la ciutat; hem de mobilitzar als obrers armats, fent-los una crida perquè es llancin a una desesperada lluita final; ocupar immediatament el telègraf i la telefònica, instal·lar el nostre Estat Major de la insurrecció en la central telefònica i connectar-lo per telèfon amb totes les fàbriques, tots els regiments i tots els punts de la lluita armada, etc.

Tot això, naturalment, a títol d'il·lustració, com a exemple de que en el moment actual no es pot ser fidel al marxisme, a la revolució, sense considerar la insurrecció com un art.

NOTES

[2] Lenin es refereix a la manifestació del 3-4 (16-17) de juliol de 1917 a Petrograd. El 3 (16) de juliol començaren manifestacions espontànies contra el govern provisional al barri Viborg. El primer a sortir fou el primer regiment d'armetralladores. A ell s'uniren altres unitats i els obrers de fàbriques i tallers. La manifestació amenaçava transformar-se en una acció armada contra el govern provisional.

El Partit bolxevic en aquell moment estava en contra d'una acció armada, per considerar que la crisi revolucionària encara no havia madurat i que l'exèrcit i l'interior del país encara no estaven preparats per recolzar l'aixecament a la capital. El Comitè Central, reunit el 3 (16) de juliol a les 4 de la tarda junt amb el Comitè de Petrograd i la Organització Militar del POSDR (b) va resoldre abstenir-se de manifestar. Idèntica resolució va adoptar la II conferència de bolxevics de la ciutat de Petrograd que es realitzava al mateix temps. Els delegats de la conferència s'encaminaren als tallers i districtes per dissuadir les masses de la manifestació, però aquesta ja havia començat i resultà impossible aturar-la.

Tenint en compte l'estat d'ànim de les masses, el Comitè Central junt amb el Comitè de Petrograd i la Organització Militar, molt avançada la nit del 3 (16) de juliol, adoptà la resolució de participar en la manifestació per conferir-li un caràcter pacífic i organitzat. Lenin no es trobava aleshores a Petrograd. Després d'haver estat informat dels esdeveniments va arribar a Petrograd el

matí del 4 (17) de juliol. Més de 500.000 persones van prendre part en la manifestació del dia 4, realitzada sota la consigna dels bolxevics “Tot el Poder als soviets!”.

Amb el consentiment del Comitè Executiu Central en mans dels menxevics i socialistes revolucionaris foren llançats, contra els obrers i soldats que es manifestaven pacíficament, destacaments de junkers i oficials que obrien foc sobre els manifestants. Havien estat cridades tropes contrarevolucionàries del front per sufocar el moviment revolucionari.

A la nit del 4 (17) de juliol el Comitè Central dels bolxevics va prendre la resolució de suspendre les manifestacions. Ja avançada la nit Lenin va arribar a la Redacció del Pravda per revisar els materials del número a publicar-se, i mitja hora després de la seva marxa la redacció fou assaltada per un destacament de junkers i cosacs.

Els menxevics i els socialistes revolucionaris resultaren, de fet, còmplices de la matança. Un cop reprimida la manifestació, ells es llançaren, de concert amb la burgesia, contra el Partit bolxevic. Els diaris bolxevics Pravda, Soldátxkaia Pravda i altres, foren clausurats pel govern provisional. Començaren les detencions en massa, assalts i pogroms. Les tropes revolucionàries de la guarnició de Petrograd foren retirades de la capital i enviades al front.

Després de les jornades de juliol el Poder al país passà per complet a mans del govern provisional contrarevolucionari, en el qual els soviets no foren més que un apèndix impotent. Va acabar la dualitat del Poder. Tocà a la seva fi el període pacífic de la revolució. Davant dels bolxevics es va plantejar la tasca de preparar la insurrecció armada per derrocar al govern provisional.

[3] S'al·ludeix a la transformació dels soviets en mans bolxevics: de Petrograd - 31 d'agost (13 de setembre)- i de Moscou -5 (18) de setembre de 1917-.

[4] La Conferència Democràtica de tota Rússia: convocada pels menxevics i eseristes per debilitar el creixent moviment revolucionari en el país, va transcórrer del 14 al 22 de setembre (27 de setembre a 5 d'octubre) de 1917 a Petrograd. Assistiren a ella els representants dels diferents partits petitburgesos, dels soviets conciliadors, sindicats, zemstvo, cercles comercials i industrials i d'unitats militars.

La Conferència Democràtica va prendre la resolució de formar l'Avantparlament (Consell Provisional de la República). Utilitzant-lo, els menxevics i eseristes tractaven de desviar el país del camí revolucionari dels soviets per seguir el burgès i constitucional. El CC del Partit bolxevic va insistir categòricament en el boicot a l'Avantparlament. Únicament els capitulacionistes Kámenev i Zinoviev exigien que el proletariat rebutgés la seva activitat preparatòria per a la insurrecció armada i es mantingués en l'Avantparlament. Els bolxevics desemascararen les accions traïdores de l'Avantparlament cridant a les masses a preparar la insurrecció armada. Per una apreciació sobre l'Avantparlament veure els articles de Lenin “Els herois del frau i els errors dels bolxevics” i “Del diari d'un publicista” (Obres completes, vol. XXVI).